

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
DR. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyed
évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

Az ellenzék vezérei a királynál

Mint ismeretes, három ellenzégi vezérferfi, jelesen *Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf és Zichy Aladár gróf* meghívták a királyhoz kihallgatásra. Ez a hír nagy feltűnést keltett az ellenzéki politikai körökben, mert az előzmények után e körökben mindenki joggal az hitte, hogy ellenzéki férfiaknak a királynál leendő kihallgatásra nem kerül a sor. A dolganak ugyanis az az előzménye, hogy pár hetet előtt szóba került a *koncentrációs* kabinet eszméje és az ellenzéki vezetők kihallgatása ezzel a fölvetéssel eszmével volt kapcsolatos. Az egészen természetes, hogy ez az eszme fölvetődött, mert amikor a nemzet egy olyan rendkívüli megpróbáltatásnak van kitéve, mint jelenleg, akkor minden józan és elfogulatlan ember nem arra kell törekednie, hogy a nemzetben rejlő minden erő összpontosíttassék és annak belső egysége és harmóniája minél teljesebb, minél zavartalanabb legyen.

A koncentrációs kabinet eszméje azonban, sajnos, mégis dugába dől, és pedig abból az okból, mivel *Tisza István gróf* vonakodott meghozni azt a személyi áldozatot, hogy helyét átadja más olyan valakinek, aki alkalmas lett volna a valamennyi pártból alakítandó koncentrációs kabinet létrehozására. Hogy az ellenzék a koncentrációs kabinetben való részvételét ahhoz a föltételhez kötötték, hogy *annak élén ne Tisza István gróf álljon*, az magától értetődő. Az ellenzék tárgyalások folyamán utalt arra, hogy koncentrációs kabinettel, amelynek *Tisza István gróf* áll az élén, a kitűzött célt nem lehet elérni.

Az ellenzék vezetői ugyanis egyhangulag megállapították, hogy a külpolitika vezetésében *súlyos hibák* történtek és a bekövetkezett eseményekért a kormány és elsősorban a miniszterelnök a felelős. Ezen okból nem lehetnek bizodalommal *Tisza István gróf* miniszterelnök iránt, és nem vehetnek részt egy olyan kormányban, amelyben őt, mint miniszterelnököt illetné a külügyek vezetésére való alkotmányos befolyás. Kizárólag ezen tárgyi ok miatt és nem személyi okokból utasították vissza azt az ajánla-

tot, hogy *Tisza István gróf* kabinetjében többen tárcát vállaljanak.

Az ellenzék vezetői, megírva elutasító válaszukat *Tiszának*, egyuttal azt is megírták, hogy ezek után kizárólag a kormány felhívására bízzák, vajjon fenforog-e még egyáltalán annak a szüksége, hogy őfelsége egyes ellenzéki vezérferfiakat kihallgatáson fogadjon.

Az ellenzék vezetői férfiai, akik e határozatokat meghozták, e tárgyban többé értékeletet nem tartottak. Ha tehát most a miniszterelnök szükségesnek látta egyes ellenzéki vezérferfiakat egyes öfelségéhez való meghívását, úgy az időpont megválasztásában, mint a meghívottak személyének megválasztásában, mint a miniszterelnök kizárólag a maga elhatározása alapján cselekedett.

Hogy milyen cézzal, az vilálagosan kitűnik a felhivatalos sajtó cikkeiből, amelyek valóságos dicsimuszot zengenek *Tiszának*, és az ellenzéki vezérferfiak kihallgatásának alkalmát arra használják föl, hogy *Tisza István gróf* otaz egész magyar nemzet vezérének tüntessék föl.

Ezzel szemben megállapítjuk, hogy az egész ellenzék egyhangulag nemcsak bizalmatlan *Tisza* iránt, de az ő külpolitikai irányítását aggályosnak, sőt veszedelmesnek tartotta, ami az ellenzék utolsó együttes értekezletén heves és keserű felszólalásokban jutott kifejezésre.

Legyünk büszkék a zempléni fiukra.

A tizes hónapok egymásután aratták diadalait az oroszok ellen. A mi fiaink vítérségének és páratlan elszántságának ékes bizonyága az az üzenet, amelyet *Hadfy altábornagy*, a 39. honvéd gyaloghadosztály parancsnoka, — amelynek keretében a 10-ik honvédegyalogezred harsol, — *Miskolc városának*, mint a 10. honvédezered szék elyének küldött. — A mi szavunknál és minden dicsőretnél szebben szól az új helyi honvédekéről a hivatott bíráló: *Hadfy altábornagy*, aki a következőket írta:

Május hó 1. óta harsol a 39-ik honvéd gyaloghadosztály a szövetséges német haderőkkel váltakozva az orosz megsemmisítésért. Nehéz, fáradságos diadalutja ez a 39. honvédegyaloghadosztálynak. Mindennap kivívták a kiváló derék csapatok győzelmet és olyan

eredményeket értek el, melyek tündöklő lapjai lesznek a hadtörténelemnek.

Előn állva ezen dicső hadosztálynak, büszkeséggel és felemelt lélekkel sietek értesíteni a derék harcosok hozzátartozóit arról a vítérségről, arról a lelkes hazaszeretetről, mely hadosztályom minden egyes tagjának szívét eltölti.

Embereim mélyen átértézték, hogy ez a nagy hadművelet van hivatva szeretet hazánk földjét a lelketlen barbár oroszoktól megtisztítani s ehhez méltó hévvel és kitartással halmoztak diadal-diadalra.

Tisztelettel kérem, sziveskedjék a 39. honvédhadosztály csapatainak anyaföldjén az otthonlevőket értesíteni. hogy fiaikra büszkék lehetnek, mert azoknak biztos, erős karját a törhetetlen királyhűség és lángoló hazaszeretet viszi tovább is előre.

Hadfy Imre, altábornagy.

A tizenöt éves katoná.

Másodszor megy a harctérre.

Az új helyi vasúti állomáson történt. Katonákkal telt vonat érkezett be a pályaudvarra és a katonák — mint hogy hosszabb ideig kellett a vonatnak állania — kiszállottak a kocsikból. A jókedvű és hangosan énekliöngények között feltűnt egy fiatal, 15 évnél idősebbnek nem látszó legényke, aki katonaruhában, puskával, oldalzsákkal járt-éka a többiek között s valami különösen nagy és meleg goldoskódás övezte a többiek részéről. Úgy látszott, mintha mindegyik bajtársa különösen vigyázna rá, becszték, on-inni valót vettek neki, egyik-másik erőszakkal dugott valamit a tarsolyába utraváléul.

Az állomáson várakozó többi utasnak feltűnt a gyerekhonvéd és egyik közliük érdeklődni kezdett iránta.

— Hogy hívják fiam?

— Tonheiser András a nevem.

— Aztán hogy kerültél bele ilyen fiatalon a haboruba?

— Önként jelentkeztem. Amikor kiűzték a haboru besoroztattam magam.

— Aztán elbírrod-e a nehéz fegyvert meg a felszerelést?

— Kaptam egy könnyű kis karabélyt, s azzal szoktam löni az ellenségre. A cakkumpak helyett csak egy Brotsackot hordok.

— Csatában is voltál már?

Voltam. Január 20-án meg is sebesültem Homonnánál mindkét lábamon. Onnan elvitték a kórházba, de már begyógyultak a sebeim és most megyek vissza a harctérre.

— Vannak szüleid?

— Apám és testvéreim vannak. Az anyám már nem él.

A többi hónapok lassanként odagyűltek a beszélgetők köré és nagy büszkeséggel hallgatták a kis honvédet. Az egyik rábőkötött a fiura és így szólt:

— Ez a mi ezredünkhez tartozik.

Erezte, hogy dicsőség áramlik arra az ezredre, amelynek ilyen katonái vannak. És aki tanuja volt a jelenetnek, annak éreznie kellett, hogy dicsőség származik az egész magyarságra.

A rendőrkapitány a drágaságról.

Hamisított élelmiszerek.

Schmidt Lajos rendőrkapitány május haváról szóló jelentését a városi tanácsnak a következőkben mutatta b:

Lopás büntette 15, lopás vétsége 22, egyéb büneset vagy vétség 5 esetben fordult elő, baleset bejelentés jelentéktelenebb sérülésekről 5 történt. Kellő számu és megfelelő képességű tisztviselők, valamint dektivek hiányában a nyomozások eredményességében és gyors lefolytatásában visszacsúsznak mutatkozik.

A kihágási iktatóba beérkezett 80 ügydarab. A városból kiutasított és eltiloncoltatott 33, a közbiztonságot veszélyeztető idegen illetőségű egység.

Hogy az oroszokat vármegyénk felső részéből és a felvidékről kiűzték és hogy Galiciának jó része is felszabadult, a menekülők és kitelepítettek nagyobb részben visszafértek, így az idegenforgalom tetemesen esőkentte. A harctér eltolódása esőkentette a kereskedelem forgalmát is, mert a katonaság által eszközölt sűrű és tömeges bevásárlások erősen apadtak. A drágaság azonban nem apadt, sőt emelkedőben van; így a marhatús 4 k. borjúhús 3 60 k. sertéshús 3 60 k. kilogrammonként. Az elmúlt hónapban a lisztek tulmagas árban való árusítása miatt több kereskedő elletettek feljelentést, ezen ügyben a kihágási eljárás folyamatban van. Egy mézáróst, aki a törvényes formák betartása nélkül a vágást abbahagyta és üzletét bezárta, 600 korona pénzbüntetésre ítélték.

A kassai vegyiskérileti állomás kiküldöttjének közbenjöttével több kereskedésben élelmiszer vizsgálat tartatott, amelynek során hamisított bors, fahéj és káros összetételű kolbászfélék találtak. Ez ügyben az eljárás szintén folyik.

Közeledési akadályok elő nem fordultak, az egyesületek működése ellen kifogás fel nem merült.

Tűz két ízben volt. Első esetben a volt Lócsa-malom mellett lévő Altman-féle ház zsinolytázata és a nagy szélviharban ettől körülbelül 300 méternyi távolságban Thuróssky László gazdasági épülete gyulladt meg és leégett. Hogy a tűz nagyobb mérvet nem ütött a tüszöltök gyors és sikeres működésének és a tüzet felfogó előfákknak tulajdonítható. A másik tüzeset jelentéktelen volt.

HIREK.

Emlékezés.

A pünkösdtúni vasárnapot az egyházi atyák régen arra jelelték ki, hogy ezen a hívek visszaemlékezzenek még egyszer az egyházi év nagy eseményeire, visszaemlékezzenek az Eszme születésének, az Igazság keresztrefeszítésének, de új életretámadásának, égi eredetűnek és odavaló visszatérésének, a mindeneket mosgató Lőlek örök sugárzásának dicsőítő történeteire. Mint egy hatalmas, óriási méreteivel és gazdag színeivel, drámai erejével és megragadó kompozícióival lebilincselő körkép: úgy vonul el szemünk előtt az egyház tanítása az eszme kálváriájáról, keresztjéről, de örök dicsőségéről.

Mi, magyarok szintén az emlékezésnek szentelünk néhány pillanatot. Mi most a nemzeti hivatás szomorú, de dicsőítő kálváriáját járjuk. Járjuk különösen azok, akik a teher legsúlyosabb részét emelik, messze tőlünk, idegen földön, csaták véres mezőin, sziklás hegyek közt, forró homokszíkságokon, nappal alétlan a hőségűtől, éjjel fázva a hűvös szélűtől, mindig résen, mindig fájó szívvel emlékezve az Otthonra. Némelyik már letette a terhet. Pihen. A sirja jelletlen. A fejfára odahelyezett aspkát szétrongyolta az idők vihára. Oragbetűs írás csak egyen-egyen jelzi: erre a hősről emlékeztek!

Járjuk a kálváriát itthon is azok, akik gyászba bűtözötten járnak, akik egy-egy súlyos se-

besültért, egy-egy halállal vívdó betegért esdekelnék, aggodnak, rettegnék.

Emlékezzünk! Emlékezzünk azokra a hősről, akiknek nincs erejük elmondani azt, amit végigétek. Akik úgy rohantak előre, mint az oroszok Végze'ra, akik lesújtottak a nagy kolossusra olyan erővel, hogy ma már újra Lemberg alatt dörögnek az ágyuk. Emlékezzünk és az előttünk elvonuló, felettünk végig viharozó nagy világdráma tegyen bennünket még erősebbekké. Mennél több az ellenségünk, annál több a vitézségünk.

Az Isten csak velünk lehet.

— **Nász.** Dr. Szeniczey Ödön soproni kir. törvényszéki jegyző, tart. hadsereg május hó 25-én Miskolcon tartotta esküvőjét *Dubay* Arankával.

— **Élvezhetetlen a városi liszt** Az egész ujhelyi közönség, amely csak városi lisztet vásárolt, osztatlanul panaszkodik a liszt minősége miatt; a hozzánk minden oldalról beérkező panaszos felszólalások nem hagynak fenn kétséget az iránt, hogy a város tényleg si any és élvezhetetlen liszttel bologítja a hozzáforduló, a városi lisztelvényokra rászoruló polgárságot. És pedig nemcsak a kevert lisztből sülttük kukoricakenyér élvezhetetlen, de, — amint a panaszok kipurálták, — maga a butasít is rossz és aig használható. Igazán szomorú, hogy az az egyetlen segítség is, amit a város a maga polgárainak a mai nehéz viszonyok között nyújt, csak ilyen segítség és hogy a város nagy garral reklámozott lisztakétsje is így elpótványodott s odajutott, hogy élvezhetetlen lisztet adnak el drága pénzért.

— **A sátoraljai helyi állami polgari leányiskola** évről vizsgálatainak sorrendje az 1914-1915. iskolai évben. A.) rendes tanulók: Junius 5 én d. u. 2-5 hittani vizsgálatok 10 én d. e. 8-12 I. oszt. vizsgálat 10 én d. u. 2-6 II. oszt. vizsgálat 11 én d. e. 8-12 III. oszt. vizsgálat 10 én d. u. 2-6 IV. oszt. vizsgálat. B.) Magán tanulók: Junius: 14, 15, 16, 17, 18, 19 én, d. e. 8-12 írásbeli, d. u. 2-6 szóbeli vizsgálatok. Junius 20-án hálaadó istentisztelet és a bizonyítványok kiosztása.

23 hordó

1913. évi kitűnő minőségű szamorodni palackozásra érett, jutányos árban eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

ypneri Márton-templom tornyát, amelyen ellenséges tüzérségi megfigyelő állomásokat fedeztünk fel, tegnap kénytelenek voltunk eltávolítani.

Az Arrastól északra fekvő vidéken, a souchez—neuvillei arcvonalon és ettől délre ismét igen élénk volt a harci tevékenység. A franciák itt delután és éjjel több ízben erősebb támadásokba kezdtek, amelyek helyenkint elkészedett közelharcokra vezettek. A franciák mindenütt igen súlyos veszteségeket szenvedtek, anélkül, hogy bármily előnyhöz jutottak volna. A Souchez melletti cukorgyár birtokáért még mindig folyik a harc.

A francia tüzérség tüzelésének, amelyet az állásaink mögötti falvak ellen indított, tegnap ismét számos francia lakos esett áldozatul, így például Angresben, ahol öt férfi, és tizenöt nő és tíz gyermek s Maricourtnál, ahol két nő halt meg, illetőleg sebesült meg. A Bois de Pretreben a harcok még nem értek véget.

Délkeleti hadszíntér:

Przemysl várát ma reggel, miután az éjjeli órákban az északi arcvonalnak még ellentálló erődített műveit rohammal bevettük, elfoglaltuk. A hadizsákmány még nem tekinthető át.

Az oroszok ellentámadásai Jaroslautól keletre támadó oszlopaik és állásaink ellen teljesen meg-hiusultak.

Linsingen tábornok hadserege Zydacow irányában Stryjtól északra nyugol előre és a Mikolajewtől nyugatra fekvő Dnjeszter-szakaszért küzd. A Stryj melletti csatában ejtett hadizsákmány hatvan tisztre, 12175 főnyi legénységre, 14 ágyura és 35 gépfegyverre emelkedett.

Északról a németek, délről 10. hadtestünk nyomult be Przemyslbe.

Az olaszok mindenütt megfutnak.

Budapest, jun. 3.

Orosz hadszíntér:

Német csapatok az éjjel rohammal bevették a Przemysl északi arcvonalán levő utolsó orosz állásokat és ma délelőtt 3 óra 30 perckor észak felől behatoltak a városba. Nyugat és dél felől a mi tizedik hadtestünk nyomult be, amelynek első osztagai nem sokkal délelőtti hat óra után elérték a város főterét. Ennek a sikernek hordereje még nem becsülhető fel.

Stryjtól északra a szövetséges csapatok támadása sikeresen halad tovább. A Stryj melletti csata eddigi eredménye hadifoglyokban 60 tisztt és 12.175 főnyi legénység és zsákmányban 11 ágyu és 35 géppuska.

Olasz hadszíntér:

A tiroli és karinthal határ több pontján folytatták az olaszok erődítményeink sikertelen bombázását. Ahol az ellenséges osztagok tűzünkbe kerültek, megfutamodtak. Így a Folgaria fensiklon egy olasz gyalogezred, Misurinónál több század és Gradiskában egy tiszti őrzületünk által hirtelen megtámadott lovassági és bersaglieri osztag.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

Przemysl elfoglalása.

*
Emelkedik a stryji hadizsákmány.

Berlin, jun. 3.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

Nyugati hadszíntér:

Az angolok által megszállott s erősen kiépített Hooge helységért, Yperntől mintegy három kilométernyire keletre, harc fejlődött, amely reánk nézve kedvező lefolyású. Az

Felolós szerkesztő: Landesmann Miksa

Nyomatott Landesmann Miksa és Társa könyvnyomdájában Sátoraljai helyen.